САДІВНИЦТВО
по-українськи

ЖУРНАЛ / ДВОМІСЯЧНИК WWW.AGROTIMES.UA № 5 (41) / 2020

Передплатний індекс
86220

ВДАЛІ ПРОДАЖІ

Сорти для Півночі

Пуміселект: живцями вигідніше

Параметрична класифікація ґрунтів

ШКОДОЧИННІСТЬ ТРИПСІВ ТА КЛОПА МАРМУРОВОГО У БАГАТОРІЧНИХ НАСАДЖЕННЯХ . РЕЗУЛЬТАТИ МОНІТОРИНГУ САДОВИХ НАСАДЖЕНЬ У СЕЗОНІ 2020

ЩОРОКУ САДІВНИКИ ЗІШТОВХУЮТЬСЯ З НОВИМИ ВИКЛИКАМИ, ЯКІ ЗАВАЖАЮТЬ ВИРОЩУВАТИ ЯКІСНУ ПРОДУКЦІЮ. БУВАЮТЬ РОКИ, КОЛИ ДОШКУЛЯЮТЬ ХВОРОБИ АБО ШКІДНИКИ, А ЦЬОГОРІЧ ПАРТНЕРИ ПОВІДОМЛЯЮТЬ НАМ ПРО ПОШКОДЖЕННЯ НОВОГО ХАРАКТЕРУ. І ПИТАЮТЬ ПРО ОДНЕ: «ЩО ЦЕ?»
ОЗБРОЇВШИСЬ ЗБІЛЬШУВАЛЬНИМ СКЛОМ, МИ ЗАВІТАЛИ З ДРУЖНІМ ВІЗИТОМ У КІЛЬКА ГОСПОДАРСТВ, ЩОБ ЗНАЙТИ ВІДПОВІДІ І ДАТИ РЕКОМЕНДАЦІЇ САДІВНИКАМ.

Рекомендації

1. Починати моніторинг шкідника в ранні терміни, для об'єктивної оцінки використовувати спеціальні пастки з феромоном.

2. Спираючись на опис шкідника, доходимо висновку, що вчасна обробка насаджень гарантує успіх у боротьбі з цим шкідником.

У липні 2020 року представники компанії «Сингента» та Херсонського державного аграрного університету Іван Мринський оглянули плодові насадження п'яти ключових господарств у Білозерському, Каховському і Горностаївському районах Херсонської області.

У чотирьох із п'яти господарств було виявлено характерні пошкодження плодів яблунь різних сортів —

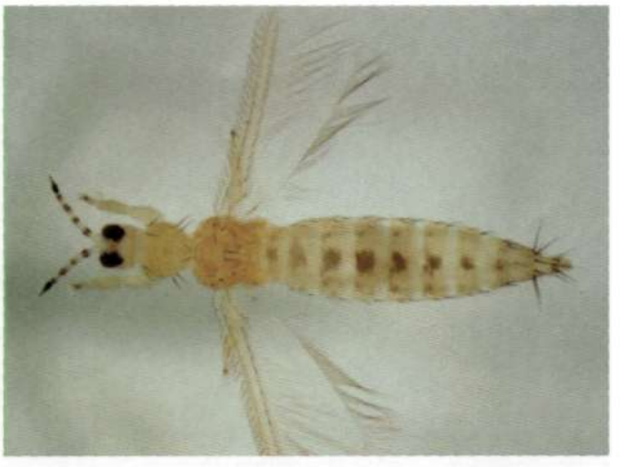

Трипс квітковий західний (Frankliniella occidentalis Pergande.)

Імаго (ліворуч) і личинка (праворуч) клопа мармурового

невеличкий некроз і зміна забарвлення (посвітління) навколо цього пошкодження, з якими раніше агрономи не мали справи. При зрізі під місцем пошкодження видозміни тканин не помічено. Такий тип пошкодження притаманний для комах із колюче-сисним ротовим апаратом. Про схожі пошкодження винограду і яблук повідомляли також з Одеської області.

Такі пошкодження не тільки знижують товарні якості яблук, винограду, а й можуть вплинути на тривалість зберігання плодів.

На винограді такого типу пошкодження може завдавати трипс квітковий західний *(Frankliniella occidentalis Pergande.)*. Його самка відкладає яйця за допомогою пилкоподібного яйцекладу в тканину листків, стебел, квітів і плодів, де вони добре захищені від пестицидів. Яйцекладка трипсів на чутливих плодах винограду призводить до розтріскування шкірки плоду і дальшого його ураження збудниками грибкових захворювань.

В одному з господарств Білозерського району в окремих плодах при зрізуванні верхнього шару на яблуках спостерігалося потемніння тканини. Такий тип пошкодження характерний для клопа мармурового *(Halyomorpha halys Stal.)*.

Клоп мармуровий — поліфаг, паразитує на понад ста видах рослин із 47 ботанічних родин. Пошкоджує томати, огірки, перець, баклажани, кукурудзу, пшеницю, ячмінь, сорго, бобові культури (сою, горох, квасолю, нут), соняшник, виноград, яблуню, грушу, персик, абрикос, черешню, вишню, обліпиху, інжир, шовковицю, малину, ожину, лохину, горіхоплідні та інше.

Тип пошкодження — висмоктування клітинного соку. Крім видалення вмісту рослинних клітин під час живлення, він виділяє ферменти, які вбивають тканини. Ушкодження іноді не проявляються на поверхні протягом двох-трьох тижнів після живлення. Пошкодження можна відрізнити від фізіологічних проблем рослини або дефіциту поживних речовин, бо тканини завжди ушкоджено в межах 1 см від поверхні плодів.

Клоп мармуровий віддає перевагу плодам і молодим пагонам. При цьому поверхня стебел стає горбистою, а під корою утворюється тканина, яка нагадує за консистенцією вату. На кукурудзі зернівки при пошкодженні не розвиваються, змінюють колір, рослини відстають у рості. Уражені шкідником плоди фруктів і овочів утрачають свій первинний смак, а плоди цитрусових, хурми не встигають дозріти і обпадають на землю.

На винограді в результаті пошкодження ягоди не розвиваються, обсипаються. У Європі виноградарі і винороби стурбовані появою клопа, адже він не просто ушкоджує ягоди, а й може впливати на якість вина.

На плодових деревах (яблуні й груші) в результаті нападу клопів може утворюватися некроз, обкоркування, під шкіркою — суха ватоподібна тканина, смак плодів погіршується, поверхня стає горбистою. На яблуках пошкодження можуть нагадувати пошкодження градом.

Пошкодження на яблуках сорту Ренет Симиренка (Херсонська область)

Невеличкий некроз і зміна забарвлення (посвітління) навколо цього пошкодження

Пошкодження на яблуках сорту Ред Чиф (Херсонська область)

В одному господарстві було виявлено пошкодження, схожі з пошкодженнями клопа мармурового (Halyomorpha halys Stal.)

На фундуку пошкоджує горіхи в стадії молочно-воскової стиглості, призводячи до припинення розвитку ядра.

На овочах унаслідок живлення клопа утворюються білуваті голчасті або губчасті ділянки тканини під шкіркою. На томатах пошкодження стиглих плодів проявляється у вигляді біло-жовтих плям діаметром до 13 мм з нечіткими межами. Плями часто поєднуються в більші зони ураження. На перці пошкодження проявляється у вигляді світлих кругових областей, які зрештою утворюють невеликі некрози внаслідок відмирання тканин під поверхнею плоду. Шкірка на цих ділянках може розриватися і тріскатися. В місцях проколу розвивається гниль плодів.

Крім прямої шкоди, клоп мармуровий — переносник фітоплазмоза павловнії й низки інших фітоплазменних захворювань рослин.

У регіонах поширення клоп мармуровий — серйозний сільськогосподарський шкідник, може знижувати врожайність культур удвічі-втричі. За вегетаційний період дає три покоління.

Через відсутність природних ворогів чисельність популяції клопа мармурового досі стрімко зростає і становить дедалі більшу загрозу для сільськогосподарських культур.

Сьогодні мармурових клопів можна спостерігати і в Україні, переважно в південних областях, як-от Одеська.

Як показує досвід, пошкодження клопом мармуровим збігаються з пошкодженнями такими шкідниками, як плодожерки, попелиці та кліщі. У сезоні 2021 року слід запланувати обробки комбінованими продуктами ЕНЖІО® 0,18л/га, ВОЛІАМ ФЛЕКСІ® 0,3–0,5 л/га, ЛІРУМ® 1,2–1,5 л/га та включити в систему захисту АКТЕЛЛІК® 1,2 л/га.

Сезон 2020 року виявився непростим, але вже час готуватися до імовірних викликів сезону 2021 року, які можна подолати разом із компанією «Сингента»!

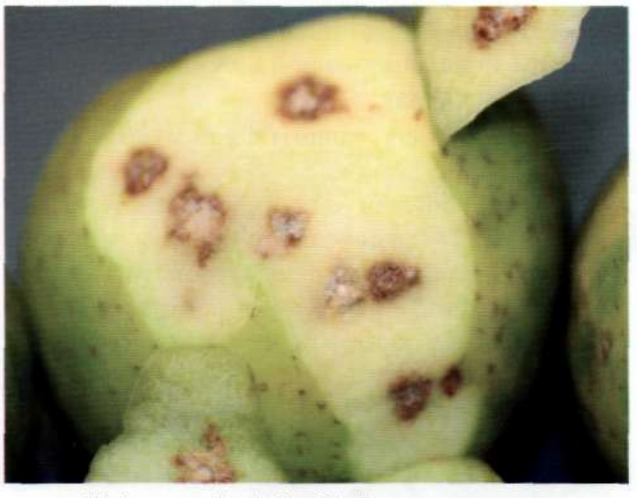

Зовнішній вигляд пошкодження плодів клопом мармуровим (Halyomorpha halys Stal.)